Kirkefondet

Workshop

Himlingøje, Vråby, Endeslev sogne – onsdag 1.10.25
Fælles menighedsråd?

Kirkefondet

Kirkefondet

- virker for **liv og vækst** i folkekirkens menigheder
- understøtter en levende **udvikling** i folkekirken
- bidrager med ny **viden og inspiration** til kirkelivet

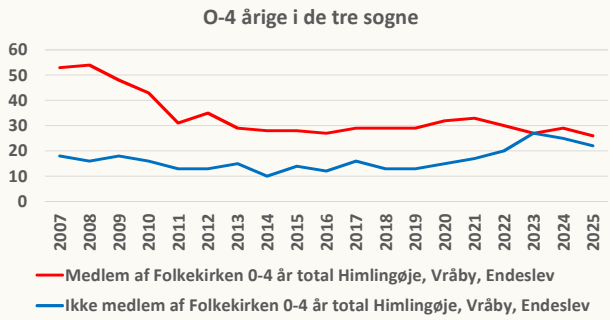

Kirkefondet – en lang historie!

Kirkefondet

Kirkefondet

Konsulentvirksomhed:
(Foredrag, workshops, visioner, målsætninger)
Længerevarende processer: (F.eks.: at være kirke i nye bydele, hjælp ved pastorats-dannelse mm.)

Program for i aften:

Kirkefondet

- **Hvad vil det sige at være kirke?**
- **Tre sogne med hver deres målsætninger - et bud på fælles platform / retning?**
- **Tre sogne med et eksisterende samarbejde – er der mon ideer til nye konkrete samarbejdsfelter på tværs af sognene?**
- **Fælles menighedsråd for de tre sogne? Muligheder og begrænsninger, fordele og ulemper, forventninger og bekymringer**
- **Køreplan for – og strukturelle og organisatoriske overvejelser vedr. fælles menighedsråd**

Kirkefondet

Hvad er kirke?
At være kirke – hvordan?

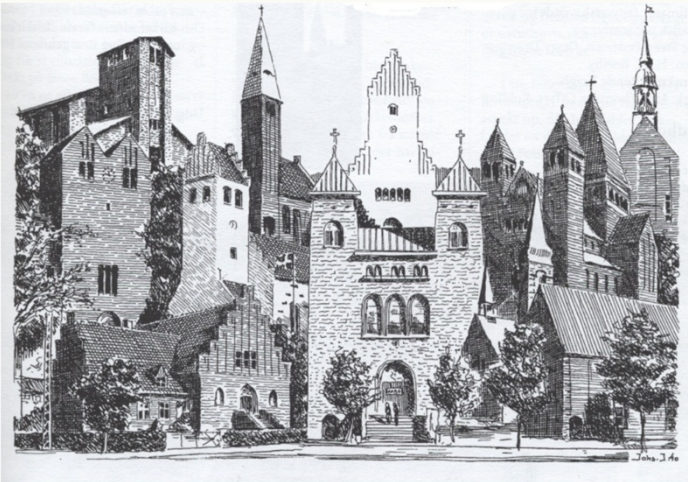

Kirkefondet

Hvad vil vi som kirke?
Hvad forstår vi ved det at være kirke?
Hvad er vigtigt for os som kirke?
Hvad er kirkens væsen?

Kirkefondet

Kirkefondet

Tabel 27: **Hvis folkekirken skal prioritere sine midler, hvor vigtig synes du så, at følgende aktiviteter er?**

(Fra "Religiøsitet og forholdet til folkekirken 2020" – FUV)

At vedligeholde kirkegårdene godt	**86 %**
At hjælpe syge, gamle og socialt udsatte	**86 %**
At bevare traditionerne	**78 %**
At holde kirkerne åbne for dem, som vil bede eller meditere	**76 %**
At arrangere kirkelige tilbud for børn og unge	**69 %**
At skabe nye gudstjenesteformer	**66 %**
At deltage i internationalt hjælpearbejde	**64 %**
At samarbejde med andre trossamfund	**53 %**
At tage mere aktivt stilling til samfundsspørgsmål	**39 %**
At organisere gudstjeneste hver søndag i alle sogne	**37 %**
At missionere	**12 %**

Folkekirkens tilstedeværelse - otte forskellige "betydninger":

Kirkefondet

- Adgang til gudstjenester, kirkelige handlinger og muligheden for at tale med en præst
- Lokale lægfolk, som vil påtage sig et ansvar for kirkens liv og vækst
- De fysiske rammer: kirken, kirkegården, præstegården, sognegården
- At være kulturbærer lokalt (sang og musik, kunst og folkeoplysning) og formidler af kristen tro og kulturarv i fx skolerne
- Diakoni, herunder i samskabelse med civilsamfundet og den offentlige sektor
- At være kirke, hvor der ikke er en organiseret sognemenighed til at kalde præsten, og hvor kirken i stedet må sende en præst: på institutioner, i særlige funktioner eller over for særlige målgrupper
- At være til stede digitalt
- At være til stede i medierne

Kirkefondet

Kirke – det, som hører Herren til

- **fællesskabet af alle der tror på Kristus**
- **et konfessionelt bestemt kirkesamfund**
- **det hus, hvor menigheden samles til gudstjeneste**

menighed

en kompleks realitet af Gud og mennesker

Hvad tænker menighedsråd om det at være kirke?

Kirkefondet

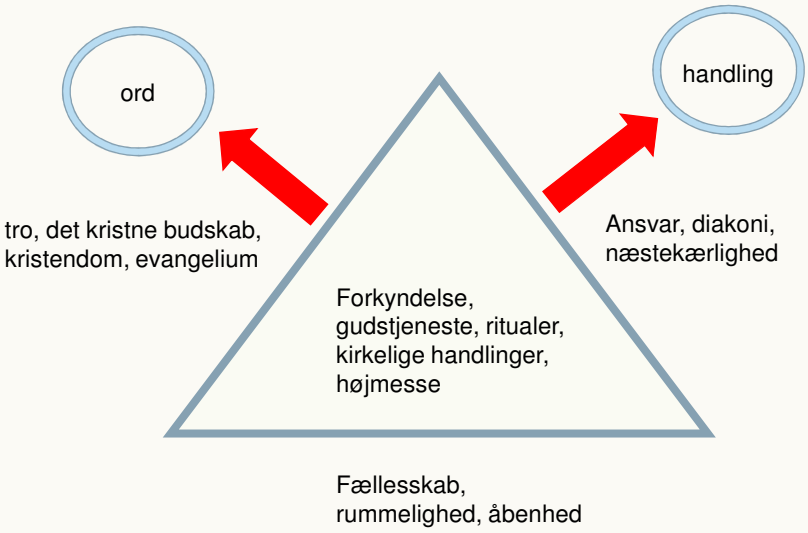

Hvad skal kirken?

Kirkefondet

- *Folkekirkens mission som kristen kirke er* ***at forkynde Jesus Kristus som verdens frelser***
- *Dette danner udgangspunktet for kirkelivets konkrete former i sogn, provsti og stift*
- *Alle konkrete målsætninger må dybest set tjene denne*

Kirkens kerneopgaver:

Kirkefondet

gudstjeneste
undervisning
mission
diakoni

Hvordan tænker vi kirke?

Kirkefondet

- *Er vi kirke **for** andre mennesker?*

Hvordan tænker vi kirke?

Kirkefondet

- *Er vi kirke sammen **med** andre mennesker?*
- *"At kirke"*

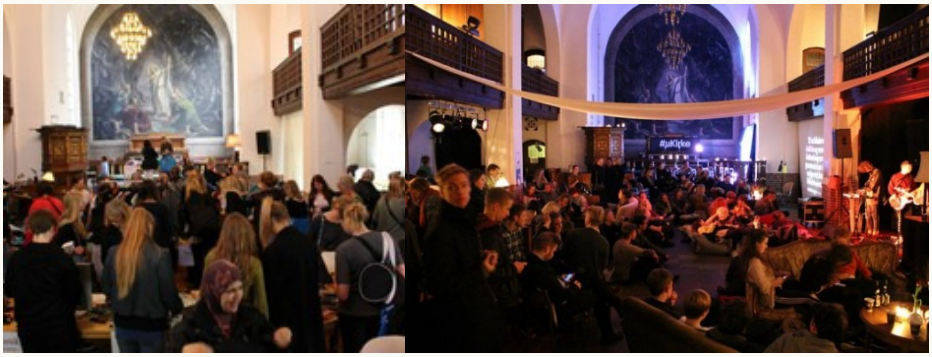

Kirkefondet

Hvad er kirke?

Hvad tænker I?

Kirkefondet

A. Hvad er kirke for dig – hvad er det vigtigste for dig i kirken? Hvad er det centrale, kirkens inderste væsen, kirkens DNA?

Individuel eftertanke for at finde ud af hvad kirke er for dig?

(overvej f.eks. dine gode personlige oplevelser i kirken og noget som lokalsamfundet sætter pris i og omkring kirken)

Skriv én formulering, sætning, oplevelse, aktivitet, ting, arrangement osv. på hver gul seddel – gerne flere sedler.

B. Del din tanker om det at være kirke – med de andre i gruppen – sæt op på planche

Fremlæggelse for hinanden i gruppen. Sedlerne sættes på store ark.

C: Fokuser – og find i gruppen 3 fælles formuleringer til hvad det vil sige at være kirke hos jer

At være kirke i Himlingøje, Vråby, Endeslev sogne er:

Kirkefondet

- Tro - formidling
- Lokalt om kirken
- Kaffe – tid

- Fællesskab (imødegå ensomhed)
- Ro og fordybelse
- Kirkegården som byens park (landsbyens historie)

- Kulturarv – kulturbærer – kristne værdier
- Tryghed – vartegn for landsbyen
- Samlingssted – for aktiviteter og ved højtider
- Fællesskab – ritualer

Som kirke i Himlingøje, Vråby, Endeslev sogne vil vi:

Kirkefondet

- Formidle den kristne tro og skabe plads til ro og fordybelse

- Med vore bygninger og kirkegårde fremstå som et trygt lokalt vartegn for vore landsbyer

- Være et lokalt samlingssted for aktiviteter og ved højtider

- Invitere til fællesskab, som favner bredt blandt udsatte og ensomme

- Være en lokal kulturbærer, som værner om den kristne kulturarv og de kristne værdier

- Tilbyde ritualer ved livets store overgange

Himlingøje sogns målsætning i budget 2025:
at fortsætte og udvide vores aktiviteter i sognet – og særligt indsatsområde:
Børn og unge

Kirkefondet

Vråby sogns målsætning i budget 2025

Vi arbejder for konkret at understøtte kirkens fællesskab i Vråby gennem gudstjenester og arrangementer for alle aldre og forskellige interesser.

- børnefamilier
- øget brug af kirkerum
- en smuk og funktionel kirkegård
- en grønnere drift af kirke og kirkegård

Endeslev sogns målsætning i budget 2025

Vort mål er at fortsætte det høje aktivitetsniveau med henblik på at gøre vor kirke vedkommende for alle i sognet.
Dog har børnefamilier og ældre særlig fokus.
Desuden at fortsætte driften af minikonfirmander og arbejde for at genoptage børnekor, babysalmesang eller lignende aktiviteter.

Herudover ønsker vi at fremme samarbejdet med bylaug, forsamlingshus og idrætsforening.
Siden 2016 har vi udsendt fælles velkomstbrochure med de lokale foreninger i sognet.

Kirkefondet

Spørgsmål til overvejelse:

Hvad er jeres bud på fælles målsætninger?

Et bud på fælles målsætninger??

Kirkefondet

Et bud på en fælles platform for fælles målsætning/vision?

Kirkefondet

De tre sogne ønsker at være en vedkommende kirke for alle aldre og interesser – med særligt fokus på:

- **Børn og unge** (f.eks. børnekor, babysalmesang, minikonfirmander)
- **Gudstjenester og arrangementer for alle aldre**
- **Øget brug af kirkerum**
- **Samarbejde med foreninger og institutioner i lokalsamfundet**
- **Smukke og funktionelle kirkegårde**
- **Grønnere drift af kirker og kirkegårde**

Kirkefondet

Gudstjenester
Undervisning
Dåbsoplæring
Diakoni og socialt arbejde
~~Mission~~ → **Kommunikation / ”vidnesbyrd” - formidling**

Hvem løfter disse kerneopgaver i lokalt i sognene? De ansatte alene – menighedsrådet alene – de frivillige - eller allesammen i et fællesskab med respekt for hinandens roller?

Kirkefondet

Kirkens opgaver – med en bredere praktisk vinkel:

- **Gudstjeneste**
- **Undervisning**
- **Musik**
- **Kommunikation**
- **Diakoni**
- **Øvrige menighedsaktiviteter**
- **Administration, personale og økonomi**
- **Bygninger**

Himlingøje, Vråby, Endeslev sogne er pt. fælles om?

Kirkefondet

Himlingøje, Vråby, Endeslev er pt. fælles om:

- Aktivitetsudvalg
- Præstegårdsudvalg
- ????

Kirkefondet

Kirkens opgaver – med en bredere praktisk vinkel:

- **Gudstjeneste**
- **Undervisning**
- **Musik**
- **Kommunikation**
- **Diakoni**
- **Øvrige menighedsaktiviteter**
- **Administration, personale og økonomi**
- **Bygninger**

Evt. nye ideer til konkrete samarbejdsfelter på tværs af de tre sogne
Vælg det område (se ovenfor), hvor I har lyst til at drøfte muligheder for samarbejde.
Hver gruppe vælger en person, som vil samle op fra drøftelsen – meget gerne på skrift!

Mulige samarbejdsfelter?

Kirkefondet

Kirkefondet

Kirkens møde med folket - Kirkelighed skal rime på virkelighed

Da stikker man smukt Fingeren i Jorden *og lugter sig til, hvor man er, da stræber man baade ret at kiende det Folkefærd, man aandeligt og hjerteligt vil virke paa, og at faae Folkets Modersmaal i sin Magt som det store Drivehjul.*

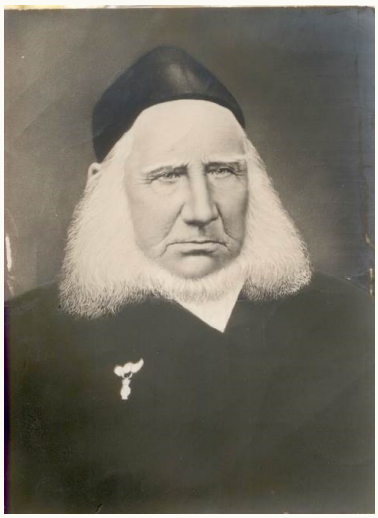

Kirkefondet

Kirke og folk hænger sammen – i ét sogn – kirken på ”markedspladsen”

Kirkefondet

Salling provsti – 33 sogne!

Hvad er de naturlige folkelige fællesskaber i Salling?

Vesterbro – ét folkeligt fællesskab?

Kirkefondet

Bladet Vesterbro

Til samtlige husstande Uge 20 . 16/5 - 22/5 2012

Våd frivillighedsfestival

FEST. Årets frivillighedsfestival på Onkel Dannys Plads.

AF ANJA BERTH
abx@berlingskemedia.dk

Foto: Klaus Sletting

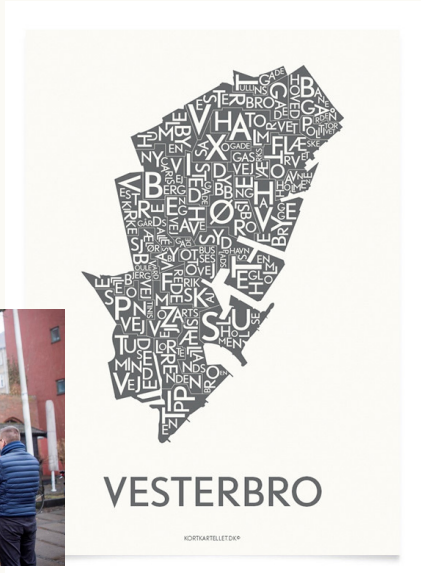

Vipperød sogn 3 kirker og et kirkecenter

Kirkefondet

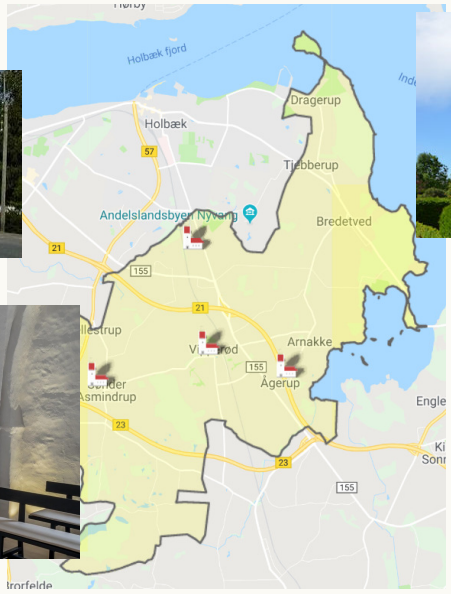

Kirkefondet

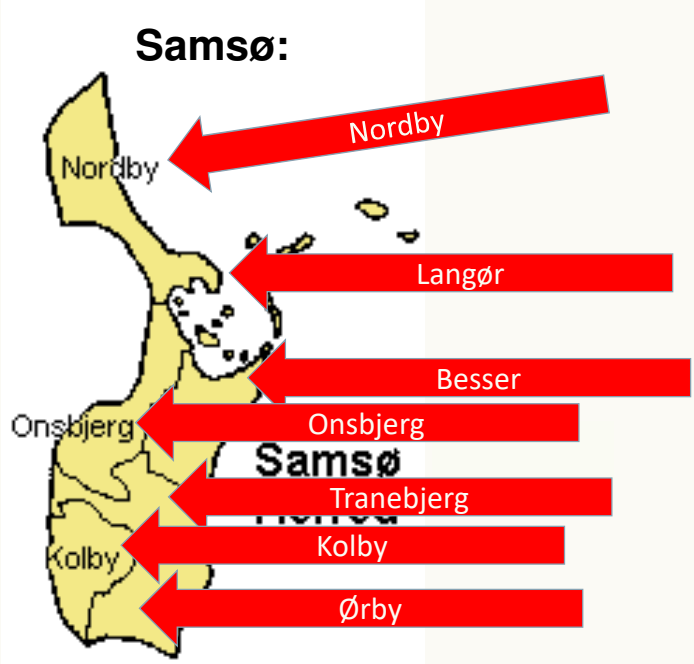

7 kirker

2990 medl. af folkekirken

Gennemsnit: 427 folkekirke-medlemmer pr. kirke

11 døbte

28 konfirmerede

15 vielser

43 begravelser

Kirkefondet

Etablering af fælles menighedsråd for de tre sogne

Hvad ser I af:

- **Muligheder**
- **Begrænsninger**
- **Fordele**
- **Ulemper**

Hvad har I af:

- **Forventninger**
- **Bekymringer**

Kirkefondet

Fælles menighedsråd? Hvorfor – fordele, ulemper mm.:

- **Fælles menighedsråd – betyder færre møder for præsterne**
- **Kontaktperson og kirkeværge – det bliver en stor opgave for én person, hvis der laves fælles menighedsråd**
- **En fordel for den nødvendige tværgående koordinering**
- **Det kan være med til at tiltrække ansøgere til præstestillinger**
- **Hvis der laves fælles menighedsråd, bør der ved hver kirke være et aktivitetsudvalg / frivillig-gruppe**

Kirkefondet

I tillæg til det fælles menighedsråd har man i Pastorat B nedsat lokale *aktivitetsudvalg*. Dette har man gjort med samme udgangspunkt som de tre andre pastorater – det lokale er vigtig(s)t! – men med en helt anden løsning:

> *Altså vi tænker på det lokale. Vi tænker på, at vi skal bevare nogle traditioner. Det er derfor, vi også har oprettet de der lokalråd* (MR, B)

> *Ja, simpelthen for at bevare de forskellige traditioner vi havde rundt om. [...] Netop når vi starter sådan noget som et fælles menighedsråd, så skal man jo passe på, at man stadigvæk har de forskellige traditioner i de forskellige sogne.* (MR, B)

Kirkefondet

Fælles menighedsråd? Hvorfor – fordele, ulemper mm.:

- **Bliver der ændringer i medarbejdernes ansættelseskontrakt mht. arbejdssted, arbejdstid, løn mm??**
- **Menighedsråd og menigheder skal have tid til at lære hinanden at kende inden der etableres fælles menighedsråd**
- **Uden et fælles menighedsråd – kan vi så tage bindende beslutninger på de to årlige fælles menighedsrådsmøder på tværs?**

Kirkefondet

Fælles møde
(Lov om menighedsråd § 22, stk. 5)
Flere menighedsråd i et pastorat skal samles til et fælles møde i flere forskellige situationer.

Deltagerne på fællesmødet udgør ikke et fælles menighedsråd og kan derfor som udgangspunkt ikke træffe beslutning i plenum. Mødet er et forum for fælles debatter, forventningsafstemninger og drøftelser i pastoratet.

Beslutninger om fx køb, salg af fast ejendom m.v. skal fortsat træffes i de enkelte menighedsråd og protokolleres dér.

Hvis et flertal af menighedsrådene i pastoratet stemmer for, må beslutningen anses for at være vedtaget, jf. en analogi af menighedsrådslovens § 24, stk. 3.

Fælles menighedsråd? Hvorfor – fordele, ulemper mm.:

Kirkefondet

- **Med et fælles menighedsråd kan det blive klart, hvem der fokuserer på at være arbejdsgivere og styrer økonomien – og hvem der hellere vil bruge energi på at styrke menighedslivet – at skabe liv og vækst i kirken**

- **Et fælles menighedsråd kan være en løsning på udfordringer med at rekruttere menighedsrådsmedlemmer til 3 råd i dag**

Her har man i modsætning til Pastorat B valgt at bevare af samtlige menighedsråd, da et fælles menighedsråd ifølge informanterne ville gøre det vanskeligt at rekruttere nye medlemmer til menighedsrådsarbejdet på grund af menighedernes stærke lokale forankring. Som et af medlemmerne formulerer det:

> *Vi kan jo sige, altså bredt, vi ynder samarbejde i stedet for sammenlægning – i menighedsrådet [...] Jeg synes det handler om samarbejde, samarbejde, samarbejde!* (MR, D)

Fælles menighedsråd? Hvorfor – fordele, ulemper mm.:

Kirkefondet

- **Bliver et evt. fælles menighedsråd "for langt væk" – og/eller for stort?**

- **Så længe menighedsråd og sognegrænser fastholdes som juridiske subjekter er den formelle sammenlægning i pastorater ikke i sig selv overvældende.**

- **For ansatte og præster kan det være svært at måtte tilpasse sig vidt forskellige menighedsråd**

- **Kan vi ikke bare nøjes med et fælles aktivitetsudvalg?**

- **Måske er det nødvendigt med udskiftning i menighedsrådene og nye kræfter deri for at kunne se positivt på muligheder for samarbejde – og et fælles menighedsråd**

Typisk indvending mod fælles menighedsråd: ”Vi kommer til at mangle hænder”

Kirkefondet

Hørt fra nogle menighedsrådsmedlemmer:
”Vi har får meget administrativt bøvl – for lidt tid til det egentlige – kirkelige arbejde”

Kirkefondet

Etablering af fælles menighedsråd for de tre sogne?

Hvad ser I af:

- **Muligheder**
- **Begrænsninger**
- **Fordele**
- **Ulemper**

Hvad har I af:

- **Forventninger**
- **Bekymringer**

Etablering af fælles menighedsråd for de tre sogne?

Kirkefondet

Muligheder – Fordele – Forventninger:

Begrænsninger - Ulemper – Bekymringer:

Kirkefondet

Strukturelle og organisatoriske overvejelser vedr. sammensætning af fælles menighedsråd, udvalg, ansættelser, økonomi etc. - samt rekruttering til menighedsråd

To eller flere menighedsråd i et provsti **kan efter menighedsrådslovens § 1, stk. 3, sammenlægge deres menighedsråd til et fælles menighedsråd, uden at dette skal godkendes af Kirkeministeriet.** Sognene vil stadig være selvstændige sogne, idet der ikke er tale om en sognesammenlægning, men alene en sammenlægning af menighedsråd.

Processen

Menighedsrådene afholder hver for sig eller sammen et møde, hvor man drøfter, om rådene skal sammenlægges. **Hvert råd skal dog træffe beslutningen for sig, som føres til protokol.** Det enkelte menighedsråd er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede. Beslutningen i det enkelte råd træffes ved flertal.

Kirkefondet

Menighedsrådene skal tage stilling til:

- Hvor mange menighedsrådsmedlemmer skal der være i det fælles råd - § 2, stk. 5, 1. pkt., og 2. pkt.

Når man skal fastsætte antal menighedsrådsmedlemmer i det fælles menighedsråd, kan antallet af medlemmer

- **højest udgøre summen af det antal valgte medlemmer, som de deltagende sogne berettiget til (5+5+5 =15)**
- **mindst udgøre det antal valgte medlemmer, som det samlede antal folkekirkemedlemmer i de deltagende sogne ville berettige til. (= 5)**

Antal folkekirkemedlemmer i sognene samlet	Antal valgte medlemmer
1 til 1.000	5
1.001 til 2.000	6
2.001 til 3.000	7
3.001 til 4.000	8
4.001 til 5.000	9
5.001 til 6.000	10
6.001 til 7.000	11
7.001 til 8.000	12
8.001 til 9.000	13
9.001 til 10.000	14
10.001 eller flere	15

Kirkefondet

Menighedsrådene skal tage stilling til:

- Hvor mange menighedsrådsmedlemmer skal der være i det fælles råd - § 2, stk. 5, 1. pkt., og 2. pkt. – **altså mellem 5 og 15 medlemmer**

- Hvor mange menighedsrådsmedlemmer skal der være fra hvert sogn - § 2, stk. 5, 3. pkt. (Hvert sogn skal dog mindst have 1 valgt medlem.)

Eksempler ved 9 medlemmer: Endeslev 3 – Himlingøje 3 – Vråby 3?
Eksempel ved 6 medlemmer: Endeslev 2 – Himlingøje 2 – Vråby 2?

- Om der skal være mere end en kirkeværge - § 9, stk. 1.

- Hvad menighedsrådet skal hedde?

Endeslev – Himlingøje – Vråby sognes menighedsråd??
….. ???

Kirkefondet

Lidt regler mm.:

Når menighedsrådene har vedtaget at oprette et fælles menighedsråd, skal **hvert sogn afholde et menighedsmøde.**

Den enkelte menighedsrådsformand fastsætter tid og sted for menighedsmødet. Hvis sognene holder menighedsmøderne hver for sig, kan det være en god idé at invitere de øvrige deltagende sognes menighedsrådsformænd. **Menighedsmøderne kan dog også afholdes som ét samlet møde**.

På menighedsmødet skal menighedsrådet orientere menighederne om menighedsrådets beslutning om sammenlægningen til et fælles menighedsråd.

Orienteringen skal indeholde oplysning om:

- Begrundelsen for sammenlægningen.
- Antallet og fordelingen af menighedsrådsmedlemmer.
- Eventuelt beslutning om at opretholde tre kirkeværger.

Kirkefondet

Menighederne skal derefter tage endelig stilling til sammenlægningen (§ 1, stk. 3, jf. § 41). Der kan kun stemmes ved personligt fremmøde. **Hvis menighedsmødet afholdes som ét samlet møde, skal afstemningen fortsat ske hvert sogn for sig.**

Når menighederne har godkendt sammenlægningen, indsender menighedsrådene resultaterne **via provstiudvalget til biskoppen, der tager beslutningen til efterretning**.

Biskoppen sender kopi af efterretningen til Kirkeministeriet, der registrerer sammenlægningen i systemerne. Biskoppen skal ikke godkende sammenlægningen, da menighedsrådene selv har kompetencen til at træffe afgørelsen.

Kirkefondet

Tjekliste – hvad skal beslutningen til biskoppen indeholde?
Beslutningen om fælles menighedsråd skal fremsendes ad tjenstlig vej via provstiudvalget til biskoppen. Ansøgningen skal indeholde følgende oplysninger:

- Navne på de menighedsråd som fremover ønsker fælles menighedsråd
- Hvor mange menighedsrådsmedlemmer der skal være i det fælles menighedsråd
- Hvor mange menighedsrådsmedlemmer der skal vælges fra hvert sogn
- Navn for det nye fælles menighedsråd
- Udskrift fra menighedsrådsprotokoller hvor beslutningen er truffet
- Underskrevet referat fra menighedsmøde hvor beslutningen er truffet
- Om der skal være mere end én kirkeværge
- Hvornår sammenlægningen skal træde i kraft
- Provstiudvalgets udtalelse

Flere regler mm.

Kirkefondet

Økonomi mm.
Kirkeministeriet har lavet vejledninger om CVR-nr., momsregistrering, valg af kirkekasse m.v. i forbindelse med oprettelse af fælles menighedsråd. Disse kan fås ved henvendelse til dit lokale stift.

Fælles kirkekasse – eller opretholdelse af tre adskilte kirkekasser for hvert sogn??

Hvad sker der med medarbejderne ved sammenlægningen
Når menighedsråd bliver lagt sammen, sker der **en virksomhedsoverdragelse af medarbejderne**. Reglerne i virksomhedsoverdragelsesloven finder derfor anvendelse i forhold til personalet. Beslutningen om sammenlægning af menighedsråd og den deraf følgende virksomhedsoverdragelse kan skabe utryghed og usikkerhed hos de berørte medarbejdere. Det er derfor vigtigt, at der er ledelsesmæssigt **fokus på medarbejderhåndtering i forbindelse med processen, sådan at de føler sig orienteret og inddraget.**
Ved en sammenlægning overgår medarbejderne som udgangspunkt til det nye fælles menighedsråd på **samme vilkår og rettigheder, som de havde i forud for sammenlægningen**.

Flere regler mm.

Kirkefondet

Ændrede vilkår
Medarbejdere, der forud for sammenlægningen ikke var omfattet af en overenskomst-/organisationsaftale, kan ved sammenlægningen til én arbejdsgiver blive omfattet af en overenskomst-/organisationsaftale. Dette kan fx være tilfældet, hvis en medarbejder er ansat ved to menighedsråd, som bliver sammenlagt til et fælles menighedsråd, og det **samlede timeantal ved det fælles menighedsråd medfører, at overenskomsten finder anvendelse. Hvis dette er tilfældet, skal de have nye ansættelsesvilkår, der ikke må være ringere end de gamle, og der skal laves nye ansættelsesbeviser.**
Det kan godt lade sig gøre **at ændre ansættelsesvilkårene for medarbejdere i forbindelse med sammenlægning af menighedsråd.** Menighedsrådet skal dog være opmærksom på, at der eventuelt skal foretages **høring og varsling med det almindelige opsigelsesvarsel.**
Væsentlige ændringer skal varsles med et varsel, der svarer til den pågældendes opsigelsesvarsel.
Menighedsrådet må regne med en varslingsperiode på op til 6 måneder.
Ikke-væsentlige ændringer skal der blot gives meddelelse om.
Menighedsrådet skal være opmærksom på, at der kan være grund til at afholde lønforhandling, hvis vilkårene bliver ændret.

Kirkefondet

Ansættelse / medarbejdere:
Det nuværende kirkepersonales ansættelsesforhold vil som udgangspunkt være uændrede med etableringen af et fælles menighedsråd.

Det vil dog være oplagt at benytte etableringen af et fælles menighedsråd til at styrke samarbejdet mellem medarbejdere i de tre sogne.

Det kan f.eks. være i forhold til daglig ledelse, personregistrering, økonomiopgaver, evt. kor og musik-arbejde, samarbejde om fælles aktiviteter, minikonfirmand- og konfirmandundervisning mm.

Tidsfrister mm.

Hvis sammenlægningen skal effektueres sammen med et menighedsrådsvalg, anbefales det, at **processen starter i efteråret og er afsluttet senest i foråret inden valget**.

§ 2, stk. 2, i cirkulære om orienteringsmøde og valgforsamling.
Sidste frist for menighedsrådets fremsendelse af ansøgning om **ændring i sognestrukturen** til Kirkeministeriet for valget i 2026/2028: Antagelig

Kirkefondet

Drøftelse af:

- **Sammensætning af fælles menighedsråd:**

Antal total og fra hvert sogn – samt navn for fælles MR
1 eller 2 eller 3 kirkeværger?

- **Udvalg**
- **Ansættelser**
- **Økonomi**
- **Rekruttering til menighedsråd**
- **Tidsplan – menighedsrådsmøde / menighedsmøde – inden 1.4.26 / 1.4.28**

Kirkefondet

Sammensætning af fælles menighedsråd:
Antal total:

Fra Himlingøje:
Fra Endeslev:
Fra Vråby:

Navn:

xx kirkeværger